

Migrationsverket höll en informationsträff i Göteborg för offentliga biträden den 24 augusti. Det var mycket intressant. Migrationsverkets överdirektör Lars-Gunnar Lundh berättade att ett helt nytt arbetssätt är på väg inom verket. Jag har gjort en sammanställning om det nya arbetssättet från mina anteckningar eftersom jag tycker att det är viktig information. Det är inte helt säkert att jag har uppfattat allt korrekt. Migrationsverket kommer emellertid att se över sina broschyrer så att asylsökare och andra får korrekt information om verkets nya arbetssätt.

Sammanställningen:

Migrationsverket har gjort en omorganisering inom verksamhetsområdet asyl. Asylenheten som kommer att ha hand om alla som söker asyl - vilket säger sig självt - kommer bland annat inte längre att göra några asylutredningar. Migrationsverket kommer endast att göra en första kort utredning samma dag som den asylsökande söker asyl. Denna utredning är för att fastslå om det är asyl den sökande söker eller om det kanske istället handlar om t.ex. anknytning eller tillstånd för arbete, studier etc. Denna utredning ska också sälla bort de ansökningar som är uppenbart ogrundade (hit hör t.ex. sälfångare från Norge).

Alla som efter dag 1 går vidare till asylenheten ska få ett offentligt biträde redan dag 2-3. (Tidigare kunde det faktiskt i vissa fall ta mer än 1 år innan biträde utsågs.) Det offentliga biträde som fått uppdraget får därefter 3 veckor på sig att komma med en inlägga där den asylsökande presenterar alla sina skäl. Det handlar som vanligt om grunder, omständigheter etc men biträdets enda uppgift är att lyfta fram de uppgifter i den asylsökandes berättelse som gagnar sökandes sak. Alltså biträdet ska endast agera utifrån klientens intresse, ingenting annat. Detta innebär att det offentliga biträdet får ett vida mycket större ansvar än tidigare i asylprocessen. Lars-Gunnar Lundh berättade att alla offentliga biträden inte är nöjda med denna ordning.

Då inlagan skickats till Migrationsverket har handläggaren 1 vecka att analysera inlagan och ta ställning i ärendet. Om det är ett solklart uppehållstillstånd ska ett sådant omedelbart beviljas utan mer utredning. Är det ett ärende där den asylsökandes berättelse är sannolik och handläggaren anser att det finns skäl att bevilja uppehållstillstånd även om argumenten inte är solklara ska man också bevilja tillstånd!

I de ärenden där det finns frågor som måste besvaras innan verket kan fatta beslut och i alla ärenden där handläggaren anser att man ska ge avslag på ansökan, inkallas den sökande, det offentliga biträdet, handläggaren och beslutsfattaren till ett muntligt sammanträde. Om den sökande och biträdet kan besvara de eventuella frågor som finns går man på beslut. Om inte ges mer tid för att framskaffa den dokumentation eller annat som eventuellt behövs för att fatta beslut.

Den extra tiden måste avgöras från fall till fall eftersom det kan vara olika hur mycket tid som behövs.

Lars-Gunnar Lundh och Fredrik Beijer - som är verksamhetsansvarig för asylprövning - förklarade att handläggarna tidigare strävat efter att hitta sanningen i asylärendena. Det har inneburit oändliga utredningar av olika slag t.ex språktest, ambassadförfrågningar/ utredningar etc som har tagit väldigt lång tid. Den nya given är att handläggaren ska göra en värdering av om den sökandes berättelse är sannolik och om den är det ska man fatta beslut utan vidare utredning. Det låter som en liten skillnad men den är verkligen enorm. Migrationsverket räknar med att det nya arbetssättet kommer att ge ca 40-45% av de sökande som prövas i asylenheterna uppehållstillstånd i första instans. Jämfört med 20% i januari i år.

Migrationsverket vill också öka handläggarnas och beslutsfattarnas självständighet och minska toppstyrningen inom verket. Norrköping kommer förstas fortfarande att ansvara för olika nödvändiga direktiv och vägledande beslut i komplicerade ärenden.

Den nya ordningen börjar gälla den 4 september och den är tänkt att leda till att en asylansökan i genomsnitt kommer att ta högst 2 månader hos Migrationsverket.

Mina funderingar:

Om Migrationsverket kan genomföra sitt nya, snabba arbetssätt, och om Migrationsdomstolen kan följa det snabba tempot, kommer vi att få många avslagsbeslut inom ganska kort tid. För även om Migrationsverket tror att deras nya arbetsmetod kommer att leda till att omkring 40-45% av dem som söker asyl faktiskt får asyl i första instans innebär det ändå en situation där 55-60% får avslag på sin asylansökan i första instans. Vissa av dem kommer att få tillstånd genom överklagandet till Migrationsdomstolen. Men långt ifrån alla. Hur hög bifalls procenten slutligen blir är svårt att säga idag. I Stockholm hade Migrationsdomstolen tydligen en bifallsprocent på endast 6% så här långt, men det var den lägsta bifalls procenten av de tre Migrationsdomstolarna. Till detta antal kommer alla avslag i dublinärenden och tillståndsärenden, t.ex anknytning. Dessutom säger Migrationsverket att inströmningen till Sverige har ökat. Enligt Migrationsverket är Sverige ett av få länder i Europa som har en ökning istället för en minskning av asylsökare.

Detta sammantaget innebär att det ganska snart kommer att bli mycket arbete för de som arbetar med asylsökande människor efter det att de offentliga biträdenas uppdrag har tagit slut. Men nu finns inte möjligheten att göra en Ny ansökan längre och möjligheten att få igenom en ansökan om verkställighetshinder hos Förvaltningsprocessenheten verkar minst sagt minimal enligt de beslut jag har läst fram tills nu. Hitintills har jag endast sett ett bifalls beslut.

Så det lär nog bli ett tungt slut på 2006 - som började så bra - och ett ännu tyngre kommande 2007. Sannolikheten pekar mot att antalet beviljade tillstånd - om man räknar med alla grupper - kommer att sjunka. Därför är jag glad att antalet som beviljas asyl i första instans kommer att öka. Om nu Migrationsverkets prognos håller vill säga...

/Lena

=====
LÄNDERKOMMITTÉN FÖR F.D. JUGOSLAVIEN

INTERNET: www.swedishcommittee.se
